

Geçmişten izlerle Markiz

Ondokuzuncu yüzyılın ortalarında Şark Aynalı Çarşı'nın (eski adıyla Passage Orientale) köşesinde açılan Lebon, dönemin en ünlü pastahanelerinden biri haline gelmişti. 1940 yılında mekandan taşınan Lebon'un yerine Avedis Çakır tarafından Markiz Pastanesi açılmıştır.

Beyoğlu'na ilk defa gelenleri başka ülkeye gittiklerini hissettirecek kadar büyüdü bu dönem. Beyoğlu İstanbul'un, Markiz de Beyoğlu'nun incisidir. Markiz'in müşterileri; edebiyatçılar, ressamalar, yazarlar, aydınlar, iş adamları ve Beyoğlu'na alışverişe çıkmış bayanlardır. Ziyaretçiler bu denli önemli olunca Markiz'e kravatsız ve şapkasız girilmesi yasaklanmıştır. Durum böyle olunca pasaj içinde şapkacı ve terziler açılmıştır. Bu ünlü pasajın içinde restaurant ve pastaneler,

terziler, kürkçüler, kuaförler, şapkacılar, fotoğrafçılar, kitapçılar, matbaalar ve bir sergi salonu bulunmaktadır. Ayrıca Jön Türkler'in yurtdışından getirdikleri malları ve postaları temin ettikleri bir postane de vardır.

Markiz Pastanesi'nin duvarındaki Arnoux imzalı "art nouveau" fayans panolar (Kadın figürleri) Pera Palas Otel'i'nin mimarı Alexandre Vallauray tarafından tasarlanmıştır. 1920'lerde Fransa'dan getirilen ve 4 mevsimi temsil eden kadın figürlerinden "yaz" ve "kış" nakil sırasında hasar görmüş, sadece "ilkbahar" ve "sonbahar" pastahanedeki yerini almıştır. "yaz" ve "kış" panolarının yerine, Mahzar Resmor'un yaptığı vitraylar konulmuştur.

1960'ların ortalarında yabancılar işlerini bırakıp ülkelerine dönmüşler,

Fotoğraflar / Photos
Mustafa Yalçın

Beyoğlu'nun eski halkı olan Levantenler, azınlıklar ve seçkin Türkler Beyoğlu'nu terk etmişler ve ilk gelenlerin kendilerini başka bir ülkede sandığı günler artık çok geride kalmıştır.

Pasaj, Haldun Taner'in yoğun çabaları sonucu 1977 yılında Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu tarafından korumaya alınmıştır.

1980'lere gelindiğinde, pasajın mal sahibi Şükrü Bey pastaneyi tahliye ettirmiş ve 21 Ocak 1980 tarihinde Markiz Pastanesi kapanmıştır.

Beyoğlu'nun Beyoğlu olduğu o büyüklü dönemlere yeniden geri dönmek için büyük bir adım atıldı ve 2003'ün son günlerinde Markiz Pasajı yeni ve modern görünümüyle tekrar hizmete açıldı.

By the mid 19th century, Patisserie Lebon had opened its Doors at the entrance of Passage Orientale and became the most famous patisserie in İstanbul at the time. In 1940, Avedis Çakır opened Patisserie Markiz at the same location.

The times were so magical at Pera, that visitors would feel completely in another world. As Pera was "the place" for İstanbul, Markiz was "the place" for Pera. Among the clients of Markiz were writers, authors, artists, businessmen and lady shoppers of the elite Pera. At the time it was mandatory to visit Markiz in the proper attire with ties and hats. So, many tailor and hat shops started opening in the Passage. Within a short time the place became a trendsetter with fur shops, hairdressers, restaurants, photographers, bookstores and an art gallery accompanied by a Office for Young-Turcs to make their deliveries to Europe.

The two tilewall panels in the art nouveau style signed Arnoux, had been designed by the architect of Pera Palas, Alexandre Vallauray. These were supposed to be four panels, depicting the four seasons but two of them, The Winter and The Summer

scenes were destroyed during shipment from France. So only The Spring and The Autumn scenes had taken their places on the walls of markiz. Mahzar Resmor designed two cutglass scenes instead of the two missing tile pices.

Bye the mid 60's the foreigners who frequented Markiz had gone back to their countries; the habitants of Pera had moved to other districts or countries and the magical days came to an end.

The Passage had gone under the protection of The Board of Historical Buldings in 1977 by the efforts of writer Haldun Taner.

In 1980 the owner Şükrü Bey, had given an end to the leasing contract of Markiz, also ending an era of nostalgic Pera.

To ressurect the spirit of old days and beautiful Pera a great step has been taken in 2003 by the restoration of The Oriental Passage and the Marliz Patisserie. Both have reopened their doors to Pera lovers in December 2003.

Markiz

